

חיזור כסיד וכמעט לא מסוגל ללכת. הוא לא אכל דבר, וכעבור זמן קצר נלקח למיטה. כל הזמן היה לו חום. הפצירו בו לאכול, וזמן מה נראה היה שהתיאבון שלו עלה, עד שיום אחד מצאו מתחת למזרוננו, עטוף בעיתונים, את האוכל של כמה ימים. הוא לא היה מסוגל לבלוע נגיסה ונסה להוריד ממנו, בדרך זו, את ההטרדות המתמידות מצד המטפלת. בינתיים פחת מחצית ממשקלו ולא היה יכול עוד לקום מהמיטה. הרופא השוואבי הזקן רצה להרגיע את גבי הובו: אין מקום לדאגה, דברים כאלה קורים. גבי הובו עוד היססה, אך כעבור שבועיים הזעיקה את הורי הנער מברלין. אמו הגיעה בהולה; עד עכשיו הייתה בדעה כי הכל שפיר. בראותה את הילד, או מה שנשאר ממנו, היא התמוטטה. היא לקחה את הילד הביתה, ושבועיים לאחר מכן הודיעה על פטירתו. התברר שהוא לקה בטוברקולוז הבטן, מחלה ממאירה בימים ההם, וודאי במצב של הזנחה כפי שהיה במקרה זה. מראש, מקומו לא היה בים הצפוני ובמעון ילדים; במזל אף אחד לא נדבק ממנו. היה זה כמובן מקרה חריג, שניתן היה למנוע, אם קצת יותר תשומת לב והגיון.

פרצו כמובן מחלות במעונות ילדים - מחלות ילדים למיניהן, משעלת ועד חצבת, ואף אחד לא התרגש מזה, מה גם שחודשי החופש הגדול היו בגרמניה בדרך כלל חודשי התחלואה העיקריים למחלות ילדים. נדמה לי שבמקרים מסוימים הוטל הסגר על המעון, והילדים הצטרכו לשחק בחורשה מרוחקת יותר או בקטע של שפת הים שהיה מיועד לבידוד: חוף השעלת, der Keuchustenstrand.

אחרי חג הפסחא הגיעו ילדים נוספים. אני זוכר ילד, בן איכרים מהאזור, שהיה כבר כבן 14 ומפותח מאוד. היה לו תחביב, צילום. אמו הביאה לו מצלמה יקרה בגודל 12X9, ובכך נפתחה תקופת צילום אינטנסיבית ביותר. רוב הצילומים שלנו ממעון הילדים הן פרי תקופה זאת. אז עדיין השתמשו בלוחות זכוכית שהיה צריך להכניס לקסטה מיוחדת בחושך מוחלט. היה קיים Film-pack עבור 12 צילומים, שאפשר היה לשלוף בתוך המצלמה (מצלמות קטנות, לרבות ה-Box עבדו כבר עם סרטים כמו היום). למצלמה הייתה גם חצובה, משום שעל פי רוב לא היה די אור להפעלה מהיד. השהיית הפעלה איפשרה לצלם להצטרף לתמונה. השתמשו גם ב-Flash, Blitzlicht, של הימים ההם. הייתה זאת קופסת בדיל קטנה שהכילה כמות זעירה של אבקת שריפה. בשעת ההפעלה היו מוסיפים לקופסה תוכן שפופרת קטנה (מגנזיום), שבאה עם האריזה; המבזיק הותקן על מקל מטאטא, בגובה; הוצת פתיל נייר קטן שבלט מהקופסה ובומממ! - המבזק התלקח. אין דבר, שהפרצופים היו נראים לפעמים קצת מבוהלים והחדר היה מלא עשן כמו אחרי הפגזה. המבזקים החשמליים על נורה, לשימוש חד פעמי, הופיעו בשוק רק כעבור שנים.

כפי שאמרתי, חלק של אוצר הצילומים מהיליגנלי נוצר אז. אך הילד, בעל המצלמה, עבר אחרי זמן מה למעון ילדים אחר, לחברת ילדים יותר מתאימה לגילו. אנחנו לא נשארנו בלי מצלמה; היו ילדים אחרים, שהביאו איתם מצלמות, וגם לנו נשלחה מן הבית מצלמה 12X9, ואנחנו המשכנו בכוחות עצמנו (ז.א. עם גרטרוד ואדית), ועם התקרב עונת הקיץ הרבינו לצלם.

אחרי חג הפסחא מעון הילדים התמלא. לילדים שבאו מחוץ לחופש הגדול, ז.א. לא לקייטנה בלבד, היו תמיד בעיות כלשהן, ולא רק בריאותיות. אצל ילדים קטנים היו אלו בעיות אוכל - יותר נכון אי אכילה. משום מה הרופא או איש החנוך חשבו ששיטות ההפחדה של גבי הובו תשגנה מה שהשכנוע של הבית לא השיג. העניינים הסתדרו בדרך כלל ע"י השפעה סביבתית: חבורת ילדים זוללת גררה איתה, בסופו של דבר, גם את הסרבנים. אני מניח שהיו גם בעיות משפחתיות, שחייבו להרחיק ילד לזמן מה מהבית. אבל ברוב המקרים היה זה מצבו הכללי של ילד שקבע. רכנת (מחלת חסר תזונתי, שהופיעה במאה ה-19 בארצות המתועשות) במקרים חריגים ואנמיה במידה רחבה יותר, לא היו נחלת שכונות העוני בלבד. שמן דגים היה עשוי לווסת את המחסור בויטמינים באופן חלקי; המחסור בקרינה אולטרא סגולה לא יכול היה להתמלא - וחסר זה של קרינה, סיפק הים הצפוני. זה בתנאי שההורים יכלו להרשות לעצמם לשלוח ילדיהם לשם. אין זה אומר שביטוח הבריאות הכללי לא שלח ילדים נזקקים להבראה לים הצפוני, אך ודאי לא למוסדות פרטיים.